

Servicebeskrivning 1.0 för gemenskapsboende (äldre personer) i Österbottens välfärdsområde

Välfärdsområdesstyrelse 17.06.2024 § 138

3518/00.02.01/2024

Beredare Vähäkangas Pia
Pellfolk Tony
Björkqvist Monika
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 06 218 1111 (växel), fornamn.efternamn@ovph.fi

Enligt socialvårdslagen (21 b §) avses med gemenskapsboende sådant boende som ordnas av välfärdsområdet i en tillgänglig och trygg boendeenhet där personen förfogar över en bostad som motsvarar hans eller hennes behov och där de boende erbjuds verksamhet som främjar socialt umgänge. Enligt socialvårdslagen är gemenskapsboende ämnat för personer som har nedsatt funktionsförmåga och ett ökat behov av vård och omsorg till följd av hög ålder, sjukdom eller skada eller någon annan motsvarande orsak.

Österbottens välfärdsområde har utarbetat en verksamhetsmodell för gemenskapsboende för äldre. En arbetsgrupp bestående av tjänsteinnehavare har ansvarat för beredningen av modellen. Förutom välfärdsområdets ledningsgrupp har också bland annat äldrerådet deltagit i beredningen. Verksamhetsmodellen har diskuterats på sektordirektörernas kommunrundor. Servicebeskrivningen till gemenskapsboende för äldre personer finns i bilaga.

Gemenskapsboende versus seniorboende

Gemenskapsboende är en verksamhet som ordnas med stöd av socialvårdslagen och det är välfärdsområdet som har organiseringsansvaret. I gemenskapsboende har boende och service lösgjorts från varandra till två fristående helheter. Gemenskapsboende förutsätter att välfärdsområdet fattat beslut om boende och service. Gällande boendet gör personen upp ett hyreskontrakt med fastighetsägaren eller motsvarande aktör. Servicen produceras som service som ges hem. Socialvårdslagen har inga bestämmelser om seniorboende. För att en person ska flytta till ett seniorboende krävs inget beslut om boende av välfärdsområdet, utan det är personen själv som fattar beslutet och själv ansvarar för att ett hyreskontrakt görs upp.

Ansökan, kriterier för beviljande och klientplan

Ansökningsblanketten till gemenskapsboende skickas till SAS-arbetsgruppen (från finskans Selvitä-Arviio-Sijoita, Utred-Bedöm-Placera). Ansökningsprocessen består av en bedömning av servicebehovet (RAI), en helhetsbedömning av sökandens situation och en granskning av situationen i förhållande till kriterierna för att beviljas gemenskapsboende. Utifrån bedömningen fattar en socialarbetare separata beslut om boende och service. I klientplanen fastställs servicens innehåll, mål och konkret timantal för tillhandahållandet av servicen. Man utvärderar regelbundet hur klientplanen har omsatts i praktiken.

Kriterier för att bli beviljad gemenskapsboende, i huvuddrag:

- Personen klarar av vardagen i egen bostad, hen har förmåga att förstå och göra sig förstådd och hen förmår fatta ändamålsenliga beslut i vardagen.
- Personens fysiska funktionsförmåga är sådan att hen kan röra sig med eller utan hjälpmedel mellan den egna bostaden och de andra utrymmena. Hen ska också med assistans kunna sköta sin hygien och gå på wc. Personen behöver inte hjälp vid måltider.
- Personen kan agera om det börjar brinna i bostaden.
- Personen kan använda telefon och/eller trygghetstelefon.

- Personen kan och vill vara socialt aktiv och vill flytta till ett gemenskapsboende.
- Personen känner sig ensam eller otrygg, men hen uppvisar inga utmanande beteenderelaterade handlingsmönster som skulle kunna vara farliga eller störande för de andra på boendet.
- Personen behöver hemvård (30 timmar per månad), men hen har inget regelbundet behov av vård eller service nattetid.

Beslutet om gemenskapsboende fattas alltid utifrån en individuell helhetsbedömning där kriterierna är riktgivande.

Service och personal på gemenskapsboende

Service produceras i klientens bostad som service som ges hem, innehållet i servicen och mängden framgår av klientplanen. Hemvård och annan eventuell service produceras klientspecifikt i enlighet med timantalet i servicebeslutet. Enheten har en ansvarig person (socialvårdslagen), som samordnar verksamheten för social delaktighet. Den som är ansvarig fungerar som kontaktperson och samarbetar med andra aktörer, till exempel servicehandledningen, anhöriga och frivilliga.

Samordningen av den sociala verksamheten föreslås ske i välfärdsområdets egen regi. Servicen som ges hem föreslås genomföras i välfärdsområdets egen regi, men även med servicesedlar.

Fastighet och lokaler

Lokalerna består av klienternas egna separata bostäder, gemensamma utrymmen, utrymmen som möjliggör sociala aktiviteter samt personalutrymmen. Lokalerna är tillgängliga och trygga och de stärker de boendes självständighet genom ändamålsenliga planlösningar, möbler, apparater och teknik. Den rekommenderade bostadsytan är 30 kvadratmeter (ARA). Det är viktigt att det är tillgängligt att ta sig till de gemensamma utrymmena, även säkerheten vid evakueringar spelar en viktig roll. En räddningsplan ska vara utarbetad. Välfärdsområdet hyr de utrymmen och kontorslokaler som personalen använder.

Klientavgifter

Klienten betalar hyra för bostaden och de gemensamma utrymmena till hyresvärden (hyreskontrakt) och en serviceavgift för servicen till välfärdsområdet. Serviceavgiften innehåller en separat avgift för sociala aktiviteter. Klientavgifterna fastställs i handboken för klient- och patientavgifter.

Sektordirektör, äldre personer Vähäkangas Pia

- föreslår, att välfärdsområdesstyrelsen godkänner den i bilaga bifogade servicebeskrivningen 1.0 för gemenskapsboende i Österbottens välfärdsområde.
- föreslår, att välfärdsområdesstyrelsen godkänner de i servicebeskrivning 1.0 nämnda kriterierna för beviljande av gemenskapsboende.

Beslut:

Styrelseledamot Mervi Rantala föreslog, med understöd av David Pettersson, att servicebeskrivningen ska preciseras enligt följande:

- skrivningen gällande behovet av hemvård kompletteras med ordet "cirka", varvid definitionen lyder enligt följande "cirka 30 timmar per månad". Detta tillägg godkändes enhälligt.

En diskussion fördes om skrivningen gällande brandsäkerheten. Mervi Rantala och Katja Rajala lyfte fram skrivningarna om sprinklers, EVAC-mätare, kvadratmetrar och den allmänna brandsäkerheten. Rajala föreslog att skrivningen om automatiska släckningssystem ska tas bort på sidan 15 (i den svenskspråkiga versionen), eftersom nationella bestämmelser fortfarande saknas. Förslaget förföll eftersom det inte fick något

understöd.

Hans-Erik Lindqvist föreslog, med understöd av Rainer Bystedt, att plantexten "Med tanke på kostnadsnyttoeffekten borde byggnaden ha minst 15–20 bostäder" ska ändras att lyda "Med tanke på kostnadsnyttoeffekten borde byggnaden ha ett tillräckligt antal bostäder". Denna ändring godkändes enhälligt.

Anvisningen kompletteras med de överenskomna tekniska preciseringar som fördes fram vid diskussionen. Skrivningen gällande brandsäkerheten uppdateras och ses över när den nationella anvisningen klarnat. Servicebeskrivningen och kriterierna för beviljandet av servicen ska i mån av möjlighet hållas som möjliggörande.

Välfärdsområdesstyrelsen

- godkände den i bilaga bifogade servicebeskrivningen 1.0 för gemenskapsboende i Österbottens välfärdsområde med tekniska preciseringar
- godkände de i servicebeskrivningen 1.0 nämnda kriterierna för beviljande av gemenskapsboende med tekniska preciseringar.

Verksamhetsområdesdirektör Tony Pellfolk deltog i presentationen på distans.

Distribution